

Acta núm. 4 DE LA COMISSIÓ DE TREBALL DE L'ASSOCIACIÓ DE PROPIETARIS
FORESTALS DEL LLUÇANÈS

Lloc: Santa Creu de Jutglar

Data: 2 de juny del 2009

Hora: 9:00 h

Hi assisteixen:

Sra. Montserrat Boix, Propietària forestal- secretària de l'Associació de Propietaris Forestals

Sr. Bernat Vilarasau, Gerent del Consorci del Lluçanès

Sra. Laura Megias, Consorci del Lluçanès

Sr. Pere Garet, propietari forestal

Sr. Joan Carles Àngel, Enginyer de l'Associació

Sr. Josep Maria Giravent, President de l'Associació de Propietaris Forestals

Sr. Agustí Busquets Martí, Oficina de Prevenció d'Incendis, Diputació de Barcelona

Sr. Manel Alonso, tresorer de l'Associació de Propietaris Forestals

Excusen la seva assistència:

Ordre del dia:

1. Lectura, i aprovació si s'escau, de l'acta anterior.
2. Discussió sobre la gestió dels alzinars i les rouredes.
3. Torn obert de paraules

Desenvolupament de la comissió:

Primer:

El Sr. Àngel procedeix a la lectura i breu explicació de l'acta anterior. Es firma i s'accepta l'acta anterior.

Segon:

El Sr. Àngel exposa la proposta sobre la gestió dels alzinars i les rouredes. A Catalunya s'observa força presència de les dues espècies. Al Lluçanès, el roure el troba en 992 Ha mentre que l'alzina es troba en prop de 1000Ha més. En el cas del roure es consideren només el *Quercus humilis*, *Q. Faginea* i *Q. cerrioides*.

Pel que fa la ubicació, mentre que les alzines es troben principalment en les cares sud, els roures són indiferents a l'orientació. Així mateix, les alzines a les que es troben són similars, amb diàmetres petits, en general, de força alçada i força densitat, però amb produccions discretes.

També cal remarcar que tant roure com alzines tenen capacitat de rebrotada fins que les soques tenen 200 o 300 anys.

En aquest tipus de boscos no es recomana la rotació per sota dels 15 anys per evitar l'esgotament de

soques.

Així doncs, es defineixen les característiques generals per aquests boscos al Lluçanès:

- Densitats elevades
- Diàmetres petits
- nombrosos rebrots de soca
- Alçades reduïdes amb port arbustiu
- Produccions actuals discretes
- Superfícies en expansió
- Afectació per la secada

Pel què fa al Lluçanès, entre roure i alzina hi ha 1969Ha de bosc repartits de la següent manera:

541ha roureda, 474ha alzina i roure, 474ha de roure amb coníferes, 372ha alzinar, 108ha alzinar amb coníferes. Aquests boscos es troben repartits quasi per tot el Lluçanès.

Pel què fa en concret a les rouredes del Lluçanès, es caracteritzen per ser boscos regulars amb alçades, diàmetres i edats similars, amb existències discretes, poca quantitat d'arbres inventariables i poc sotabosc. En molts casos es podria considerar una pastura arbrada.

Als municipis de Sant Agustí, Sant Boi i Sant Bartomeu del Grau, però, les característiques varien una mica essent boscos semi-regulars, amb diferents alçades, diàmetres i edats; les existències hi són més elevades amb densitats elevades i també un important sotabosc.

En el cas dels alzinars, al Lluçanès es caracteritzen per ser un bosc regular amb existències i densitats discretes, amb una considerable densitat de peus i poc sotabosc.

Anàlisi de mercat

El producte que es comercialitza és la llenya, bàsicament. El mercat es pot considerar mercat local i de consum petit (menys de 2000t/any). Tot i això, degut al tipus de comercialització, el mercat és poc transparent i poc previsible.

Pel què fa al preu, cal tenir en compte que el preu nominal ha augmentat 10 €/t en 10 anys, però que el preu real ha baixat de 10 €/t en 10 anys.

Gestió

En funció del bosc a treballar caldrà tenir en compte els següent objectius particulars:

Producció de llenya

Pastura

Lleure

Manteniment del paisatge

En cada zona, però, caldrà estudiar i prioritzar algun d'aquests objectius més que d'altres. És per això, que no es pot proposar un model únic i estàndard i que cal particularitzar en cada cas.

Així doncs, a grans trets es definiran zones de producció forestal prioritària i zones de producció forestal no prioritària.

Les zones de producció forestal prioritàries es defineixen amb els següents criteris:

Pendents per sota del 65%, amb possibilitats de mecanització, zones sense ús ramader prioritari i allunyat de zones d'interès natural o cultural, llunyà a edificacions, etc.

Les zones de producció forestal no prioritària es defineixen pels següents criteris:

Pendents per sobre del 65% de pendent, properes a edificacions o zones d'interès, amb ús ramaders prioritari. També caldrà excloure de zones prioritàries els boscos que no produeixin almenys 3m³/ha per any.

En la definició dels tipus de zones, caldrà tenir molt en compte la càrrega ramadera de cada bosc per assegurar-ne una bona gestió.

En aquest punt el senyor Garet puntualitza que potser no hi haurà zones prioritàries al Lluçanès.

El Sr. Àngel continua l'exposició sobre els boscos de alzina i roure comentant que a l'hora de tallar caldrà analitzar quin és el model que cal aplicar:

En el cas que l'objectiu principal no sigui la producció de llenya, es tendirà cap un model extensiu de mínima despesa (bosc alt) anant a superfícies grans, amb poca intervenció i espaiada en el temps i poca inversió.

Pel què fa als boscos amb objectiu prioritari de producció de llenya, es tendirà cap a un model més intensiu de màxima producció (bosc menut) amb una intervenció més intensiva.

La gestió d'aquests boscos es feia de manera tradicional seguint les següents pautes:

Alzina: bosc menut per a la producció de llenya i carbó. Per a produir carbó es feien torns de 10 o 15 anys i actualment el torn ha anat augmentant per a produir llenya.

Roure: bosc menut per a produir llenya, amb una tallada arreu cada 20 o 40 anys o bé cada 15 o 20 anys la meitat de les existències.

Així doncs, la proposta del model per a **alzinars productors** es defineix com el sistema clàssic:

TRACTAMENT: bosc menut regular amb reserva d'arbres

TORN: tecnològic quan dg=17cm

INTERVENCIONS:

1. Selecció de tanys, no comercial: 8-10 anys: alçada dels rebrots de 3m aproximadament.
 - *Condicions tècniques:* entre 1 i 3 tanys per soca (1000 peus/ha)
 - *Cost econòmic:* 600-900 €/ha que es pot compensar amb la tallada dels arbres de reserva
 - Possibilitat d'una segona selecció si es veu necessari i hi ha diners
2. Tallada final als 30-40 anys amb reserva d'arbres i amb criteris econòmics. Els arbres

reservats es tallaries a la següent selecció de rebrots: diàmetres de 10cm

- *Condicions tècniques:* 300-400 peus/ha repartits en diàmetres mitjans (15-20 cm. Restes de la tallada in situ en trossos de menys 1,5m, i estassada de penetració si és necessari.
- *Cost econòmic:* benefici que pot arribar a 1000€/ha (quan hi ha una producció de més de 60t/ha). Amb molta presència de sotabosc l'estassada pot eixugar tot el benefici.

El Sr. Garet comenta la possibilitat que el pas 1 es fes als 15 anys. El Sr. Àngel respon que fer-ho a 8-10 anys respon al fet que ara es fa abans per tal de vigoritzar més les alzines restants i perquè és més econòmic.

Es defineixen doncs, diferents itineraris silvícoles en funció del bosc que es vagi a fer l'actuació. En funció de l'estat actual del bosc caldrà iniciar la gestió en diferents punts.

Pel què fa als alzinars sense vocació productora es defineix el següent model:

TRACTAMENT: bosc alt i regular

TORN: físic de més de 150 anys

REGENERACIONS: per aclarida successiva

INTERVENCIONS:

1. Un sol arbre per soca amb una densitat de 700-900 peus/ha amb un repartiment homogeni i crecudada vigorosa
2. Reducció de la densitat de forma progressiva (cada 20 anys aprox.)

En aquest cas també es defineixen diferents itineraris silvícoles en funció de l'estat actual del bosc a treballar.

El Sr. Garet comenta l'existència de diversos boscos petits prop de camps de conreu i pregunta quin tipus de gestió caldria fer-ne. El Sr. Àngel comenta que en principi aquest tipus de bosc haurien d'anar cap a un model no productor, com a pastures arbrades.

Finalment es comenta que en el moment de fer el contracte amb el propietari ja es defineixen els objectius, necessitats i aspiracions per part del propietari i del tipus de bosc.

Tercer

El Sr. Garet i el Sr. Giravent comenten les possibilitats d'aprofitar el boix. El Sr. Àngel respon que en general no es pot aprofitar el boix ja que no és rendible.

Es proposa la celebració de la següent reunió el dia 23 de juny del 2009 a les 9h al consorci, durant la qual es parlarà dels boscos de pinassa, els contracte amb propietaris i les butlletes d'inscripcions, i finalment el capítol introductori del pla marc.

La reunió acaba a les 11'30h.

Josep Maria Giravent

Laura Megías

Joan Carles Àngel

President de l'Associació

Tècnica del Consorci Lluçanès

Enginyer de l'Associació